

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

27 november 2018

WETSONTWERP

houdende diverse bepalingen inzake
burgerlijk recht en tot vereenvoudiging van
de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek
en het Gerechtelijk Wetboek betreffende de
onbekwaamheid, en van de wet van
17 maart 2013 tot hervorming van de
regelingen inzake
onbekwaamheid en tot instelling van een
nieuwe beschermingsstatus die strookt met de
menselijke waardigheid

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 54 **3303/ (2017/2018):**

001: Wetsontwerp.

002 tot 006: Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

27 novembre 2018

PROJET DE LOI

portant dispositions diverses
en matière de droit civil
et portant simplification des
dispositions du Code civil
et du Code judiciaire en matière
d'incapacité, et de la loi du 17 mars 2013
réformant les régimes d'incapacité
et instaurant un nouveau statut de
protection conforme à la dignité humaine

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 54 **3303/ (2017/2018):**

001: Projet de loi.

002 à 006: Amendements.

Nr. 105 VAN DE HEER **GOFFIN c.s.**

Art. 126

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Art. 126. In artikel 1321 van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 maart 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) de woorden “Behoudens akkoord van de partijen over het bedrag van de onderhoudsbijdrage in het belang van het kind, vermeldt elke rechterlijke beslissing die een onderhoudsbijdrage vaststelt op grond van artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek volgende elementen:” worden vervangen door de woorden “Elke rechterlijke beslissing die de onderhoudsbijdrage vaststelt op grond van artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek, vermeldt de volgende elementen:”;

b) paragraaf 1 wordt aangevuld met een lid, luidende:

“Elke overeenkomst tot vaststelling van een onderhoudsbijdrage op grond van artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek rechtvaardigt het bedrag van die onderhoudsbijdrage in het licht van alle in het vorige lid bedoelde bestanddelen of van een deel ervan, op basis van de verklaringen van de partijen.”;

2° in § 2 worden, tussen het woord “familierecht-bank” en het woord “verduidelijkt”, de woorden “of, in voorkomend geval, de overeenkomst, voor de bestanddelen die in aanmerking worden genomen met toepassing van § 1, tweede lid,” ingevoegd;

3° in paragraaf 2, 2° worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) de woorden “bij een met bijzondere redenen omkleed vonnis” worden vervangen door de woorden “bij bijzondere motivering”;

N° 105 DE M. **GOFFIN ET CONSORTS**

Art. 126

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 126. A l’article 1321 du Code judiciaire, inséré par la loi du 19 mars 2010, les modifications suivantes sont apportées:

1° au paragraphe 1er, les modifications suivantes sont apportées:

a) les mots “Sauf accord des parties quant au montant de la contribution alimentaire conforme à l’intérêt de l’enfant, toute décision judiciaire, fixant une contribution alimentaire en vertu de l’article 203, § 1er, du Code civil, indique les éléments suivants: “sont remplacés par les mots “Toute décision judiciaire, fixant une contribution alimentaire en vertu de l’article 203, § 1er, du Code civil, indique les éléments suivants:”;

b) le paragraphe 1er est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“Toute convention fixant une contribution alimentaire en vertu de l’article 203, § 1er, du Code civil justifie le montant de celle-ci au regard de tout ou partie des éléments visé à l’alinéa précédent, sur la base des déclarations des parties.”.

2° dans le § 2, les mots “ou, le cas échéant, la convention, pour les éléments pris en considération en application du § 1er, alinéa 2,” sont insérés entre le mot “famille” en le mot “précise”;

3° au paragraphe 2, 2°, les modifications suivantes sont apportées:

a) les mots “dans un jugement spécialement motivé” sont remplacés par les mots “par une motivation spéciale”;

b) de woorden “op welke manier hij” worden vervangen door de woorden “op welke manier” en de woorden “heeft bepaald” door de woorden “werden bepaald”;

c) de woorden “hij afwijkt” worden vervangen door de woorden “zij afwijken”;

4° in paragraaf 3 worden, tussen de woorden “het vonnis” en het woord “vermeldt”, telkens de woorden “of de overeenkomst” ingevoegd.”

VERANTWOORDING

De bij het vigerende artikel 1321, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek opgelegde vereiste dat de rechterlijke beslissingen betreffende de vaststelling van een onderhoudsbijdrage krachtens artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek, met redenen moeten worden omkleed op grond van de in deze bepaling aangegeven criteria, is gerechtvaardigd op basis van het beginsel dat de rechterlijke beslissingen met redenen moeten worden omkleed.

Bovendien vloeit deze vereiste als vanzelfsprekend voort uit de gerechtelijke context waarin de partijen het niet eens zijn over de vaststelling van het bedrag van de onderhoudsbijdrage. Om de rechter in staat te stellen het geschil te beslechten, moeten de partijen een volledig dossier met bijgevoegde stukken indienen.

Het lijkt evenwel niet passend deze vereiste op te leggen ingeval het bedrag van de onderhoudsbijdrage via een overeenkomst wordt bepaald.

In tegenstelling tot de gevallen waarin de onderhoudsbijdrage aanleiding geeft tot een gerechtelijk debat (wat een geschil veronderstelt tussen de partijen en derhalve inhoudt dat elk van die partijen zijn standpunt onderbouwt door een dossier met bijgevoegde stukken in te dienen dat alle cijfergegevens bevat om het bedrag van de onderhoudsbijdrage te kunnen vaststellen), is de procedure tot bepaling van de - doorgaans forfaitaire - onderhoudsbijdrage via een overeenkomst (bijvoorbeeld in het kader van een overeenkomst voorafgaand aan de echtscheiding door onderlinge toestemming) een minnelijke procedure, zonder dat de partijen een dossier moeten indienen dat even onderbouwd is als een dossier dan aan een rechtbank moet worden voorgelegd.

b) les mots “il a fixé” sont remplacés par les mots “a été fixée”;

c) les mots “il s’écarte” sont remplacés par les mots “ils s’écartent”.

4° dans le paragraphe 3, les mots “ou la convention” sont chaque fois insérés entre les mots “jugement” et le mots “mentionne”.

JUSTIFICATION

L'exigence – imposée par l'actuel article 1321, § 1er, du Code judiciaire – que les décisions judiciaires fixant une contribution alimentaire en vertu de l'article 203, § 1er, du Code civil soient motivées au regard des critères énoncés par la disposition se justifie par le principe de la motivation des décisions judiciaires.

Elle découle, en outre, naturellement du contexte *judiciaire*, dans le cadre duquel les parties sont en conflit quant à la fixation du montant de la contribution alimentaire et doivent, dès lors, déposer un dossier de pièces complet afin de permettre au juge de trancher le différend.

En revanche, l'imposition de cette exigence semble inappropriée à l'hypothèse de la fixation du montant de la contribution alimentaire de manière conventionnelle.

En effet, contrairement à l'hypothèse dans laquelle la question de la contribution alimentaire fait l'objet d'un débat judiciaire (qui suppose l'existence d'un différend entre les parties et implique, dès lors, que chacune d'elle étaye sa position par le dépôt d'un dossier de pièce comportant l'ensemble des éléments chiffrés devant permettre de fixer le montant de la contribution), la fixation de la contribution alimentaire par convention (par exemple dans le cadre d'une convention préalable à divorce par consentement mutuel) intervient de manière amiable – le plus souvent de manière forfaitaire –, et sans que les parties ne soient amenées à communiquer un dossier aussi étayé que celui devant être produit devant un tribunal.

Die overeenkomst kan voortvloeien uit een alomvattende overeenkomst die niet voldoet aan de bij artikel 1321 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde criteria, maar waarin de beide partijen zich wel volledig kunnen vinden.

In die context lijkt de vereiste dat de overeenkomst de vaststelling van het bedrag van de onderhoudsbijdrage op dezelfde wijze met redenen moet omkleden als wanneer een rechter dat zou moeten doen, niet te stroken met de wijze waarop de ouders in de praktijk overeenkomsten dienaangaande sluiten.

Deze regeling is niet alleen onevenredig, maar hanteert bovendien ook nog technisch ingewikkelde criteria op grond waarvan het bedrag van de onderhoudsbijdrage zou moeten worden gerechtvaardigd (met name de fiscale impact ervan); daardoor is ze onwerkbaar wanneer overeenkomsten worden gesloten buiten de interventie van een beroepsbeoefenaar om.

Tijdens de hoorzittingen werd er voorts op gewezen dat het zeer belangrijk is de vertrouwelijkheid te handhaven die vereist is bij de bemiddeling die heeft geleid tot de vaststelling van de onderhoudsbijdragen.

Niettemin moet worden tegemoetgekomen aan de bezorgdheden van de hoven en rechtbanken die, na het sluiten van de overeenkomst, een verzoek tot herziening van de onderhoudsbijdrage moeten behandelen; zij moeten de criteria kunnen achterhalen op grond van waarvan die onderhoudsbijdrage aanvankelijk werd bepaald, teneinde te kunnen oordelen of die criteria inmiddels zijn gewijzigd. In dat opzicht verzoent het ingediende amendement het streven om in de overeenkomsten tot vaststelling van de onderhoudsbijdrage een welbepaalde motivering op te nemen die het mogelijk maakt de criteria te achterhalen op grond waarvan de onderhoudsbijdrage werd vastgesteld, met de noodzaak om rekening te houden met de specifieke context die gangbaar was vóór de minnelijke vaststelling van die onderhoudsbijdrage.

Cet accord peut être le fruit d'un accord global ne répondant pas aux critères définis à l'article 1321CJ mais qui satisfait pleinement les deux parties.

Dans ce contexte, imposer que la convention motive le montant pour la contribution alimentaire de la même manière que devrait le faire un juge ne semble pas correspondre avec la manière dont, en pratique, les parents s'accordent sur ce point en termes de conventions.

Outre le caractère disproportionné, la technicité des critères au regard desquels le montant de la contribution alimentaire devrait être justifié (notamment l'impact fiscal) semble impraticable, dans l'hypothèse de conventions conclues en dehors des médiations ayant conduit à la détermination des contributions alimentaires.

Cela étant, il convient néanmoins de rencontrer la préoccupation des cours et tribunaux appelés à connaître, postérieurement à la convention, d'une demande de révision de la contribution alimentaire, de pouvoir identifier les critères sur la base desquels celle-ci avait été initialement fixée, afin d'être en mesure d'apprécier si ceux-ci sont subis une modification.

Dans ce contexte, l'amendement proposé permet de concilier la volonté de voir figurer, dans les conventions fixant la contribution alimentaire, une certaine motivation permettant d'identifier les critères sur la base desquels celle-ci a été fixée, et, d'autre part la nécessité de prendre en considération le contexte particulier qui préside à la fixation amiable d'une contribution alimentaire.

Philippe GOFFIN (MR)
Sonja BECQ (CD&V)
Sarah SMEYERS (N-VA)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Kristien VAN VAERENBERGH (N-VA)
Laurette ONKELINX (PS)

Nr. 106 VAN MEVROUW VAN CAUTER c.s.Art. 125/1 (*nieuw*)**Een artikel 125/1 invoegen, luidende:**

“Art. 125/1. In artikel 2277 van hetzelfde Wetboek wordt tussen het tweede en het derde lid, dat het vierde lid wordt, een derde lid ingevoegd, luidende:

“Vorderingen van buitengewone kosten bedoeld in artikel 203bis, § 3.””

VERANTWOORDING

Om echter situaties te vermijden waar ineens met terugwerkende kracht een som die het totaal is van de bijdragen in de buitengewone kosten (die doorgaans hoger zijn dan de gewone kosten) van pakweg tien jaar wordt gevorderd, wordt ook ingeschreven dat de vordering van deze buitengewone kosten verjaart na een termijn van vijf jaar. De vordering van buitengewone kosten heeft vaak een nauwe band met de vordering van uitkeringen tot levensonderhoud, vandaar dat we kiezen voor dezelfde verjaringstermijn.

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Goedele UYTTERSROT (N-VA)
Kristien VAN VAERENBERGH (N-VA)
Sarah SMEYERS (N-VA)
Christian BROTCORNE (cdH)
Philippe GOFFIN (MR)
Egbert LACHAERT (Open Vld)
Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
Annick LAMBRECHT (sp.a)
Sonja BECQ (CD&V)

N° 106 DE MME VAN CAUTER ET CONSORTSArt. 125/1 (*nouveau*)**Insérer un article 125/1 rédigé comme suit:**

“Art. 125/1. Dans l'article 2277 du même Code, un alinéa 3 rédigé comme suit est inséré entre l'alinéa 2 et l'alinéa 3, qui devient l'alinéa 4:

“Les créances de frais extraordinaires visés à l'article 203bis, § 3.””

JUSTIFICATION

Pour éviter des situations où un parent réclamerait subitement, avec effet rétroactif, une somme correspondant au total des contributions aux frais extraordinaires (généralement plus élevés que les frais ordinaires) pour, disons, dix années, il est également prévu que la réclamation de ces frais extraordinaires se prescrit après cinq ans. La réclamation de frais extraordinaires étant souvent étroitement liée à la réclamation de pensions alimentaires, nous avons opté pour le même délai de prescription.

Nr. 107 VAN MEVROUW **BECQ c.s.**

Art. 125

Het derde voorgestelde lid vervangen als volgt:

“De koning stelt de buitengewone kosten vast, alsook de wijze van afrekening van deze kosten. Behalve in geval van hoogdringendheid en overmacht moeten de buitengewone kosten het voorwerp uitmaken van een voorafgaand overleg en een uitdrukkelijk voorafgaand akkoord. Bij vonnis of overeenkomst kan worden afgeweken van de door de koning vastgestelde buitengewone kosten en wijze van afrekening.”

Sonja BECQ (CD&V)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Raf TERWINGEN (CD&V)
 Carina VAN CAUTER (Open Vld)
 Philippe GOFFIN (MR)
 Kristien VAN VAERENBERGH (N-VA)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
 Goedeke UYTTERSROT (N-VA)

N° 107 DE MME **BECQ ET CONSORTS**

Art. 125

Remplacer l’alinéa 3 proposé par ce qui suit:

“Le Roi fixe les frais extraordinaires, ainsi que le mode de règlement de ces frais. Sauf en cas d’urgence et de force majeure, les frais extraordinaires doivent faire l’objet d’une concertation préalable et d’un accord explicite préalable. Il peut être dérogé aux frais extraordinaires et au mode de calcul fixés par le Roi par voie de jugement ou de convention.”